

*School for Teachers
Училище за учители*

СТАНДАРТИ ЗА КУЛТУРА НА ПОВЕДЕНИЕ

Миланка Дечева

Математическа гимназия „Гео Милев“ – Плевен

Резюме. Статията представя практически урок за клас на часа, посветен на подготовката на учениците за отговорен живот в общество на разбирателство и толерантност.

Keywords: society, lesson, standards, behavior, dress code, etiquette

Урок за час на класа – VIII клас

Цел: да се подпомогне подготовката на учениците за отговорен живот в общество, отличаващо се с дух на разбирателство, толерантност, зачитане на човешките права без разлика на пол, религия, раса и т.н

Задачи:

- Да се изясни същността на понятието културно поведение и неговите елементи.
- Учениците да осмислят ролята на стандартите за култура на поведение.
- Учениците сами да изработят правила за добри взаимоотношения, които да спазват в училище, вкъщи, на улицата.

План:

1. Същност на понятията култура и поведение
2. Правила за поведение
3. Подготовка за изработване на Харта на класа

Основни понятия: култура, поведение, етикет, дрескод

Поведение – преднамерено се съобразявам с желанията на друг човек и с нормите, поставени от него.

Култура – съвкупност от духовни и материални ценности, създадени от човечеството през историческото му минало. *Духовна култура. Материална култура. Древна култура. Образованост, знания, възпитание. Висока култура. Ниска култура. Имам богата култура.*

Елементи: „Етикет при хранене“; „Делова мода“; „Правила за поведение в класната стая“; „Етикет и поведение в обществото“.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПОДГОТОВКА ЗА ЧАСА

Учениците се разделят на 4 групи и излъчват свой говорител, който да ги представлява. Говорителите получават задачата на своята група, като теглят билет с предварително записана тема.

Изработват се правилата за представяне на готовите продукти.

– Трябва да бъде изготвен и приет от цялата група и всеки един да може да го представя пред останалата част от класа.

– Да бъде атрактивно представен.

– Да бъде в рамките на обявените до 5 мин.

– Да се придържа строго към темата.

Обсъдихме общо четирите теми, като набелязахме идеите и линията, която трябва да следва групата при разработването на своята задача. Екипите трябва да се подготвят и да се представят за една седмица. Редът на представянето се определя с нов жребий, който изтеглят говорителите на отделните групи.

ХОД НА УРОКА

Разписаните правила се поставят на видно място в стаята и екипите започват своето представяне. Първи се представи екипът с темата за „Етикет при хранене“. Презентацията беше изпълнена с много снимки и схеми. Разгледани бяха всички положения – подредбата на масата, стойката при хранене, сервирането и отсервирането, различните прибори (как изглеждат за какво служат и как е правилно да бъдат използвани).

Допълнителна задача, която имат учениците, е да поставят оценка на другите екипи, като имат предвид няколко опорни критерия: отговаря ли продуктът на зададената тема; атрактивност на представянето; доколко полезна информация се е съдържала в продукта. Оценяват се другите екипи, учениците от представящия се екип не могат да дават оценка на собствената си група.

Втори се представи екипът с „Делова мода“. Учениците изясниха значението на думата дрескод, много ненатрапващо внушиха на класа голямото значение на реалната оценка за това дали „нещото“ ни стои добре и как ще изглеждаме. Начинът, по който се обличаме, говори много за нас – за нашата мотивация, цели, отношението ни към работата.

Трети поред се представи екипът с най-трудната задача – „Правила за поведение в класната стая“. Наистина, трудно е да формулираш правилата, които ти сам трябва да изпълняваш, а и да се приемат от всички. *Целта беше установяване и поддържане на **реалистични** правила за поведение, които са олицетворение на **очакванията** ни за поведение в класната стая. Съучениците трябва да знаят какви отношения бихме искали да се поддържат в класа, да си го кажем ясно и просто, конкретно, а не неопределено.*

Освен правила в АЗ форма учениците предложиха и стандарти (Приложение 1).

В разработката си учениците не са пропуснали и последствията от неспазване на правилата. Тази презентация постави началото на една действителна реализация на предложената класна харта на VIII^Г клас.

Четвърти се представиха учениците, които подготвиха „Етикет и поведение в обществото“. Екипът се представи добре, като освен етикета засегна въпроси като:

– Облеклото – *безупречна изрядност и чистота*; Речев етикет – езикът. *Нужно е изразите да бъдат по-учтиви.*

– Етикетът и общуването. *Добрите маниери в общуването спомагат за уважението и възхищението на хората, общуването трябва да е непринудено и внимателно – добрите обноски предразполагат и привличат хората към Вас!*

– Безупречно поведение въщи. *Хармоничното семейство е като здравото тяло – всеки изпълнява своите функции в синхрон с останалите и без особени усилия.*

– Етикет при срещи. *Културата на поведението изисква спазването на определени правила, дори и тези за поздравяване на познатите и непознатите хора. Важни са за нашето оцеляване в обществото, защото има ли човек нужната култура и възпитание, то би имал самочувствие, би могъл да се издържа в професионалната среда, хората биха го забелязали.*

Зададена бе и домашна работа – да се помисли за окончателното оформяне на Харта на класа.

Приложение 1.

ПРИМЕРИ ЗА СТАНДАРТИ

- **Да си върша работата!**
- **Да се контролирам сам!**
- **Да говоря внимателно!**
- **Да пазя своята и на другите чест!**
- **Да съм отговорен за собствените си избори!**

STANDARDS OF BEHAVIOR CULTURE

Abstract. The article presents a practical lesson for class hours dedicated to preparing students for responsible life in a society of understanding and tolerance.

✉ **Mrs. Milanka Decheva**
“Geo Milev” High School of Mathematics
Pleven, Bulgaria
E-mail: mg_plewen@abv.bg